

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Provinciefonds

Septembercirculaire 2023

- Gedeputeerde Staten van de provincies
- Dagelijks bestuur van het Interprovinciaal Overleg

DGBRW/ Bestuur, Financiën
en Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum
19 september 2023

Kenmerk
2023-0000570822

Onderwerp	septembercirculaire provinciefonds 2023
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaire's	meicirculaire 2023 (2023- 0000285705); decembercirculaire 2022 (2022-0000678404); septembercirculaire 2022 (2022-0000522394); meicirculaire 2022 (2022-0000259109)
Ingangsdatum	19 september 2023
Geldig tot	1 juli 2024

Voorwoord

Voor u ligt de septembercirculaire provinciefonds 2023.

Via de meicirculaire 2023 zijn provincies over de financiële kaders voor hun begrotingen geïnformeerd. De septembercirculaire 2023 geeft zoals gebruikelijk een geactualiseerd beeld, gebaseerd op de Miljoenennota 2024 van het Rijk.

In het algemeen geldt voor de informatie uit de circulaire het voorbehoud van parlementaire besluitvorming. Dat geldt dit jaar uiteraard ook.

De politiek-bestuurlijke zaken worden in hoofdstuk 1 belicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. Vooral de latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u veel succes toe bij de uitvoering van uw taken.

Mede namens de Staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hugo de Jonge

Inhoud

1	Hoofdpunten	1
1.1	Inleiding	1
1.2	Algemene uitkering	1
1.3	Decentralisatie-uitkeringen	2
2	Algemene uitkering	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Wijzigingen in de omvang en verdeling van de algemene uitkering	3
1.	<i>Bijstelling accres 2023 en verder</i>	4
2.	<i>Voorlopige ruimte onder plafond BTW-compensatiefonds</i>	7
3.	<i>Financieringssystematiek</i>	8
4.	<i>Programma Natuur</i>	9
2.3	Maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren	9
3	Decentralisatie-uitkeringen	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Omvang en verdeling decentralisatie-uitkeringen	11
1.	<i>Regionale Energie Strategieën</i>	11
2.	<i>Verkeersveiligheid</i>	12
3.	<i>Amendement Friese taal</i>	12
4.	<i>Veilig Wonen</i>	12
4	Overige mededelingen	13
4.1	Inleiding	13
4.2	Provinciefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen	13
4.3	Provinciale opcenten motorrijtuigenbelasting	14
4.4	Integraal overzicht financiën provincies	14
4.5	Website provinciefinanciën www.findo.nl	14
	Bijlagen	16
	Bijlage 1 Ontwikkeling algemene uitkering 2023-2028	17
	Bijlage 2 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2023-2028	18
	Bijlage 3 Bedragen per eenheid 2023	19
	Bijlage 4 Overzicht provinciespecifieke vaste bedragen 2023	20
	Bijlage 5 Volumina maatstaven 2023	21
	Bijlage 6 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2023 per provincie	22
	Bijlage 7 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2022	25
	Bijlage 8 Bevoorschotting 2023	26
	Bijlage 9 Berekening provinciale opbrengst per opcent MRB 2023	28
	Bijlage 10 Bedragen per eenheid 2024	29
	Bijlage 11 Overzicht provinciespecifieke vaste bedragen 2024	30
	Bijlage 12 Volumina maatstaven 2024	31

Bijlage 13 Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2024.....	32
Bijlage 14 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2024	34
Bijlage 15 Bevoorschotting 2024.....	35
Bijlage 16 Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen.....	36

1 Hoofdpunten

1.1 Inleiding

Deze circulaire informeert provincies over de provinciefondsuitkeringen. Het provinciefonds is een belangrijke inkomstenbron van de provincies. Daarnaast bepalen factoren als provinciale rentelasten, dividendopbrengsten en belastingopbrengsten mede de financiële ruimte van provincies. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

Provincies ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar informatie over de provinciefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De mededelingen zijn steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het provinciefonds kent: de algemene uitkering en de decentralisatie-uitkeringen.

1.2 Algemene uitkering

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU). Volgens de reguliere normeringssystematiek (trap-op-trap-af) hebben wijzigingen in de ARU direct invloed op de ontwikkeling van de algemene uitkering en daarmee op de omvang van het provinciefonds. De jaarlijkse toe- of afname van het provinciefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd.

Het kabinet heeft vorig jaar de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) het voorstel gedaan om het volumedeel van het accres voor 2022–2025 vast te zetten op stand Voorjaarsnota 2022. De VNG heeft met dit voorstel ingestemd. Het IPO heeft niet met dit voorstel ingestemd. Het accres voor het Provinciefonds wordt daarom tot en met 2025 op de reguliere wijze berekend. De accresraming voor het jaar 2023 en verder is in deze circulaire opgenomen.

Het kabinet heeft, als uitwerking van het coalitieakkoord, besloten dat het gemeente- en provinciefonds vanaf 2027 geïndexeerd worden op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeente- en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgen. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op het 8-jarig historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel 'op niveau' blijven. De grondslagen waarover deze indexatie berekend wordt, worden op gelijke wijze bepaald als de huidige grondslagen, waarover vanaf 2026 de huidige loon- en prijsindexatie wordt berekend.

Een toelichting op de accresontwikkelingen is opgenomen in paragraaf 2.2.1 en meer in detail in [bijlage 11](#) van de Miljoenennota 2024.

Plafond BTW-compensatiefonds

Verder informeert deze circulaire over de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF). Ten opzichte van de septembercirculaire 2022 is de ruimte onder het plafond van provincies voor het jaar 2023 gestegen met € 22,19 miljoen. De totale ruimte onder het plafond voor provincies in 2023 bedraagt € 83,828 miljoen wat bij deze circulaire aan de algemene uitkering van het provinciefonds is toegevoegd. Ten opzichte van de septembercirculaire 2022 is ook voor 2024 tot en met 2028 de verwachte ruimte onder het plafond gestegen met name door het hoger totaal plafond als gevolg van de intensiveringen uit het Coalitieakkoord die doorwerken op een hoger accres.

1.3 Decentralisatie-uitkeringen

De circulaire bevat voor uitkeringsjaar 2023 en verder ook een aantal wijzigingen in de decentralisatie-uitkeringen. Het gaat zowel om de aanpassing van bestaande als om nieuwe uitkeringen. In hoofdstuk 3 is een compleet overzicht opgenomen.

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het provinciefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de provincies via maatstaven, zoals het inwonertal van een provincie, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor (de voor alle provincies gelijke vermenigvuldigingsfactor). Die drie componenten zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. Paragraaf 2.2 bevat informatie over wijzigingen in de verdeling als gevolg van de ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering. Paragraaf 2.3 informeert de provincies over een aantal gegevens voor de berekening van de algemene uitkering, te weten: maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren.

De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor provincies. Eventuele opmerkingen die over de algemene uitkering in deze circulaire worden gemaakt, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten provincies geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

2.2 Wijzigingen in de omvang en verdeling van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering over de periode 2023 tot en met 2028 ten opzichte van de meicirculaire 2023. Het betreft achtereenvolgens:

1. Algemene mutaties

Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de provincies, zonder veranderingen in het takenpakket.

2. Taakmutaties

Deze mutaties hebben betrekking op taakmutaties bij provincies en hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven.

De tabel wordt gevolgd door een toelichting op de mutaties.

Tabel 2.2.1 geeft een totaalbeeld van de mutaties in de omvang van de algemene uitkering van circulaire op circulaire. In bijlage 1 zijn de mutaties uit tabel 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit eerdere circulaire. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar.

In de bijlagen 7 en 14 kunt u zien hoe de algemene uitkering in respectievelijk de uitkeringsjaren 2023 en 2024 over de provincies is verdeeld.

Tabel 2.2.1 Mutaties algemene uitkering 2023-2028 (bedragen in duizenden euro's)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand meicirculaire 2023	3.005.548	3.239.999	3.309.526	3.204.184	3.302.847	3.406.896
algemene mutaties						
1) Bijstelling accres 2023 en verder	-43.657	43.651	39.377	27.825	87.571	122.029
2) Voorlopige ruimte onder plafond BTW-compensatiefonds	83.828					
3) Financieringssystematiek					-20.000	-20.000
taakmutaties						
4) Programma Natuur	4.798					
stand deze circulaire	3.050.517	3.283.650	3.348.903	3.232.009	3.370.418	3.508.925

Toelichting

1. Bijstelling accres 2023 en verder

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van het accres. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2023 en verder.

In de Startnota 2022 van het kabinet Rutte IV zijn twee belangrijke wijzigingen in de indexering van de algemene uitkering van de fondsen toegelicht. Ten eerste is in het coalitieakkoord besloten dat de fondsen vanaf 2026 niet langer via de normeringssystematiek geïndexeerd worden. Daarmee vervalt de koppeling aan de rijksuitgaven. Het gereserveerde accres vanaf 2026 wordt wel bijgesteld als gevolg van de jaarlijkse loon- en prijsontwikkeling zoals deze door het CPB wordt geraamd. Ten tweede is er besloten dat tot en met 2025 het accres op basis van de bestaande koppeling aan de rijksuitgaven wordt berekend. Nieuw daarbij waren de uitzondering op de ARU voor een aantal investeringsfondsen.

Daarnaast heeft het kabinet aangegeven om nader te bezien of het wenselijk is om het accres stabiel te maken. Het kabinet heeft vorig jaar daarom het voorstel aan de VNG en het IPO gedaan om het volumedeel van het accres voor 2022–2025 vast te zetten op de stand van de Voorjaarsnota 2022. De VNG heeft met dit voorstel ingestemd. Het IPO heeft laten weten niet met dit voorstel in te stemmen. Het volumedeel van het accres is voor de periode 2022-2025 dan ook alleen voor de gemeenten vastgezet. Het accres voor het provinciefonds wordt daarom tot en met 2025 op de reguliere wijze berekend. Voor een uitgebreide uitleg van de berekening van het accres wordt verwezen naar [bijlage 11](#) (Accres Gemeentefonds en Provinciefonds) van de Miljoenennota 2024.

Tabel 2.2.2 en 2.2.3 laat de actuele raming van de accressen zien voor de jaren 2022-2025, zowel in miljoenen euro's als in procenten.

Tabel 2.2.2 Actuele raming accressen provinciefonds 2023-2025 (in miljoenen euro's)

Accres provinciefonds (in miljoenen)	2023	2024	2025
Stand meicirculaire 2023	278	288	193
Mutatie jaarlijkse tranches	-44	87	-4
Stand septembercirculaire 2023	234	375	189
Cumulatief accres vanaf 2023	234	609	798

Tabel 2.2.3 Actuele raming accressen provinciefonds 2023-2025 (in procenten)

Accres provinciefonds (in procenten)	2023	2024	2025
Stand meicirculaire 2023	9,8%	9,4%	5,9%
Mutatie jaarlijkse tranches	-1,6%	2,7%	-0,3%
Stand septembercirculaire 2023	8,2%	12,1%	5,6%

In de Voorjaarsnota 2023 is besloten om het gemeente- en provinciefonds vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeente- en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgen. De indexatie wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. In de Miljoenennota 2024 is deze indexering uitgewerkt. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel 'op niveau' blijven. De grondslagen waarover deze indexatie berekend wordt, worden op gelijke wijze bepaald als de huidige grondslagen, waarover vanaf 2026 de huidige loon- en prijsindexatie wordt berekend. Ten slotte wordt de tranche van het lopend jaar bij Voorjaarsnota definitief. De bbp groei (zowel voor volume als prijs) is daarbij gebaseerd op de CEP-raming ([Centraal Economisch Plan](#)) van het CPB.

Tabel 2.2.4 toont de indices voor het accres van het Provinciefonds. Voor 2026 is het volume accres vastgezet en vindt bijstelling plaats op basis van loon- en prijsontwikkeling (LPO) zoals deze door het CPB wordt geraamd. De loon- en prijsontwikkeling in het accres wordt bijgesteld met een gecombineerde index op basis van de CPB-indices voor de loonvoet sector overheid, de prijsontwikkeling materiele overheidsconsumptie (IMOC) en de prijsontwikkeling bruto overheidsinvesteringen (IBOI). Hierbij wordt een verdeling van 60/20/20 tussen loon, consumptie en investeringen aangehouden. De individuele indexen worden in procenten met één cijfer achter de komma bijgehouden, de gecombineerde index wordt bijgehouden met twee cijfers achter de komma. De indices worden bijgesteld op basis van het CEP-raming van het CPB in het voorjaar en op basis van de MEV-raming ([Macro Economische Verkenning](#)) in september.

Bij de meicirculaire is ook voor 2027 en 2028 LPO-bijstelling toegepast in afwachting op de bbp-indexatie. Daarnaast was er een reservering voor de bbp-indexatie gemaakt, deze was nog niet in het accres verwerkt. In deze septembercirculaire zijn de indices van de nieuwe bbp-systematiek opgenomen, wat leidt tot meer accres.

Tabel 2.2.4 Loon- en prijsindex en bbp MEV-raming

	2024	2025	2026	2027	2028
Loonvoet sector overheid (60%)	6,7%	5,3%	4,7%	n.v.t	n.v.t
Index prijs materiele overheidsconsumptie (IMOC, 20%)	3,5%	2,0%	2,0%	n.v.t	n.v.t
Index prijs overheidsinvesteringen (IBOI, 20%)	3,0%	1,9%	1,9%	n.v.t	n.v.t
8-jaars historisch gemiddelde bbp (t-2 t/m t-9)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1,8%	1,6%
Prijs bbp	n.v.t.	n.v.t	n.v.t	2,8%	2,4%
Gecombineerde index	5,3%	4,0%	3,6%	4,7%	4,1%
CPB-raming meicirculaire (LPO)	4,2%	4,2%	3,6%	3,2%	3,2%
Mutatie	1,1%	-0,2%	0,0%	1,5%	0,9%

De onderstaande tabellen tonen de tranches van de loon- en prijsontwikkeling en volumeontwikkeling op basis van de Miljoenennotastand en de MEV-raming (tabel 2.2.5). Daaronder is de raming uit de Voorjaarsnota weergegeven (tabel 2.2.6) en de mutaties als gevolg van de verschillen tussen de twee ramingen (tabel 2.2.7). Door de uitwerking van de bbp-indexatie verschuift een deel van het accres van de prijs-tranches naar de volume-tranches in 2027 en 2028, per saldo is het accres hoger ten opzichte van LPO.

Tabel 2.2.5 Accres Miljoenennota 2024 (bedragen in miljoenen euro)

	2026	2027	2028
tranche 2024 volume			
tranche 2024 prijs	154	152	152
tranche 2025 volume			
tranche 2025 prijs	121	119	119
tranche 2026 volume	123	123	123
tranche 2026 prijs	114	113	113
tranche 2027 volume		58	58
tranche 2027 prijs		93	93
tranche 2028 volume			56
tranche 2028 prijs			83
Totaal accres	512	658	796

Tabel 2.2.6 Accres stand Voorjaarsnota 2023 (bedragen in miljoenen euro)

	2026	2027	2028
tranche 2024 volume			
tranche 2024 prijs	122	117	117
tranche 2025 volume			
tranche 2025 prijs	126	121	121
tranche 2026 volume	123	123	123
tranche 2026 prijs	113	108	108
tranche 2027 volume (reservering)		15	15
tranche 2027 prijs		101	101
tranche 2028 volume (reservering)			15
tranche 2028 prijs			104
Totaal accres	484	585	704

Tabel 2.2.7 Mutatie sinds Voorjaarsnota 2023 (bedragen in miljoenen euro)

	2026	2027	2028
tranche 2024 volume			
tranche 2024 prijs	32	35	35
tranche 2025 volume			
tranche 2025 prijs	-5	-2	-2
tranche 2026 volume			
tranche 2026 prijs	2	5	5
tranche 2027 volume		43	43
tranche 2027 prijs		-8	-8
tranche 2028 volume			41
tranche 2028 prijs			-21
Totaal accres	28	73	92

2. Voorlopige ruimte onder plafond BTW-compensatiefonds

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is sinds 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt daarnaast aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds. Hierdoor zijn het BCF en het gemeente- en provinciefonds communicerende vaten.

Tot en met de meicirculaire 2022 werd de toevoeging of uitname over het gemeente- en provinciefonds verdeeld conform de gerealiseerde aandelen van de gezamenlijke gemeenten en provincies in het BCF. Echter doordat de VNG heeft ingestemd met het voorstel van het kabinet om het volumedeel van het accres voor de periode 2022-2025 vast te zetten en het IPO niet, worden het gemeente- en provinciefonds per 2022 op

verschillende wijze geïndexeerd. Het volume-accres 2022-2025 voor het gemeentefonds is vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2022 en wordt alleen nog gewijzigd naar aanleiding van de LPO-ontwikkeling, terwijl het accres voor het provinciefonds meebeweegt met de Rijksuitgaven.

Door de verschillende wijze van indexering van het gemeente- en provinciefonds zal de indexering van het gemeentefonds -deel van het BCF-plafond verschillen van de indexering van het provinciefonds-deel van het BCF-plafond. Daarom wordt de afrekening van de ruimte onder het BCF-plafond apart verrekend met respectievelijk het gemeente- en provinciefonds.

Daartoe zullen de taakmutaties vanuit het Rijk naar het gemeente- en provinciefonds apart worden bijgehouden.

In deze circulaire is een geactualiseerde raming voor de jaren 2023 tot en met 2028 opgenomen. De ruimte onder het plafond voor provincies is voor 2023 geraamd op € 84 miljoen. Dit is € 12 miljoen lager dan geraamd bij de septembercirculaire 2022.

De ontwikkeling van de uitgaven wordt vlak doorgetrokken. Hierbij is rekening gehouden met de jaarlijkse toevoegingen (taakmutaties) aan het BCF. Bij deze aannahme blijft voor alle jaren sprake van ruimte onder het BCF-plafond. De ruimte onder het plafond is in de jaren 2024 en 2025 licht afgenomen en in 2026 en 2027 toegenomen ten opzichte van de ramingen bij de septembercirculaire 2022.

Tabel 2.2.8 Geraamd plafond BCF provinciefonds (in miljoenen euro)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
BCF Plafond totaal	4.458	4.815	5.124	5.156	5.391	5.612
Plafond aandeel provincies VJN23	505	550	582	599	594	613
Taakmutaties	2				20	20
Toevoeging accres sinds voorjaarsnota	-6	-3	-5	5	17	24
Plafond aandeel provincies MN24	501	546	577	604	631	657
Uitputting provincies	418	418	418	418	418	418
Ruimte onder plafond provincies	84	129	160	186	213	239

3. Financieringssystematiek

Bij Voorjaarsnota 2023 heeft het kabinet vanaf 2027 structureel € 100 miljoen beschikbaar gesteld aan provincies. Zoals reeds in de meicirculaire 2023 ([paragraaf 2.2.3](#)) aangekondigd dient van dit bedrag een deel te worden afgestort in het BCF. Die afstorting wordt in deze circulaire verwerkt. Het gaat concreet om een bedrag van € 20 miljoen per jaar.

4. Programma Natuur

In 2020 heeft het kabinet in het pakket Structurele aanpak stikstof in totaal € 2,85 miljard beschikbaar gesteld voor de periode 2021–2030 voor het versterken en herstellen van de natuur. De plannen hiervoor zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Natuur.¹

Onderdeel van het uitvoeringsprogramma is het verhogen van de beheervergoeding vanuit het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL). Provincies voeren de SNL uit en vergoeden tot 75% van de standaardkostprijs voor het beheren van natuur. Met deze vergoeding kan de beheerder niet in alle gevallen het beheer voeren dat nodig is om natuurwaarden te behouden of te verbeteren. Daarom is de beheervergoeding met ingang van beheerjaar 2021 verhoogd naar 84%. De provincies ontvangen via de algemene uitkering hiervoor compensatie. Het gaat hierbij om de uitdeling van de resterende gereserveerde middelen voor de beheervergoeding uit fase 1 (2021–2023) van het Programma Natuur.

Voor 2023 gaat het om een bedrag van € 4,8 miljoen. De verdeling vindt plaats via de provinciespecifieke vaste bedragen.

2.3 Maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor (zie uitleg verderop in deze paragraaf). De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen binnen de algemene uitkering die buiten het format van aantal eenheden en bedragen per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid en de uitkeringsfactor.

De bijlagen 5 en 12 bevatten de volumina van de maatstaven voor respectievelijk de uitkeringsjaren 2023 en 2024.

- Voor de uitkeringsjaren 2023 en 2024 geldt dat ten opzichte van de meicirculaire 2023 de maatstaven inwoners, miljoenen inwoners en inwoners vervoerregio zijn geactualiseerd van definitief 2022 naar definitief 2023 en de maatstaf inwoners landelijk gebied van voorlopig 2023 naar definitief 2023.
- Als gevolg van de actualisatie van de maatstaf inwoners heeft de maatstaf aandeel binnenwater ook wijzigingen ondergaan.
- De overige gebruikte aantallen eenheden in de uitkeringsjaren 2023 en 2024 zijn ten opzichte van de meicirculaire 2023 ongewijzigd.

Daarnaast ontvangen provincies ook provinciespecifieke vaste bedragen. Deze zijn te vinden in respectievelijk de bijlagen 4 en 11. De provinciespecifieke vaste bedragen over 2023 zijn ten opzichte van de meicirculaire 2023 aangepast als gevolg van het Programma Natuur (zie paragraaf 2.3.1).

¹ [Tweede Kamer, vergaderjaar 2020/2021, 33 576, nr. 216](#)

In de bijlagen 3 en 10 staan de bedragen per eenheid voor respectievelijk de uitkeringsjaren 2023 en 2024. Deze zijn ten opzichte van de meicirculaire 2023 ongewijzigd.

Uitkeringsfactor

De uitkeringsfactor is de voor alle provincies gelijke vermenigvuldigingsfactor. Om de uitkeringsfactor te berekenen wordt de som van de algemene uitkering, de MRB-maatstaf en het veronderstelde rendement op eigen vermogen (circa € 4,7 miljard) gedeeld door de uitkeringsbasis (circa € 3,6 miljard). De – landelijke – uitkeringsbasis is berekend door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid; er is ook een uitkeringsbasis voor elke provincie (het product van de provinciale aantallen en de bedragen per eenheid). De uitkeringsfactor bedraagt nu ongeveer 1,29 à 1,45.

De nieuwe raming van de uitkeringsfactor in de jaren 2023-2028 is opgenomen in tabel 2.4.1.

Tabel 2.4.1 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2023-2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Uitkeringsfactor	1,291	1,365	1,410	1,376	1,412	1,447

Voor het jaar 2023 geldt een stijging van de uitkeringsfactor ten opzichte van de meicirculaire 2023 van 1,288 naar 1,291; dit is een stijging van 3 punten. De stijging is het gevolg van enerzijds het actualiseren van de maatstaven, waardoor de uitkeringsfactor met 8 punten daalt, en anderzijds de ontwikkeling van het accres en de ruimte onder het BCF-plafond waardoor de uitkeringsfactor met 11 punten stijgt.

Bij de berekening van de uitkeringsfactor vanaf 2025 is uitgegaan van een trendmatige groei van het aantal inwoners met 0,8% (was 0,6% in de meicirculaire 2023), het aantal miljoenen inwoners met 1,6% (was 1,2% in de meicirculaire 2023), het aantal inwoners landelijk gebied met 0,2% (was -0,1% in de meicirculaire 2023), het aantal inwoners vervoerregio met 1,1% (was 0,9% in de meicirculaire 2023) en de maatstaf aandeel binnenwater met 1,0% (was 1,1% in de meicirculaire 2023). Het groeipercentage van de motorrijtuigenbelasting is onveranderd ten opzichte van de meicirculaire 2023.

3 Decentralisatie-uitkeringen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het provinciefonds, maar hebben een eigen verdeling over de provincies.

Decentralisatie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Eventuele opmerkingen die over decentralisatie-uitkeringen gemaakt worden in deze circulaire, zijn dan ook niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten provincies geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Paragraaf 3.2 informeert over de wijzigingen in de decentralisatie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan.

3.2 Omvang en verdeling decentralisatie-uitkeringen

Tabel 3.2.1 bevat de wijzigingen ten opzichte van de meicirculaire 2023 over de periode 2023 tot en met 2028. De mutaties hebben betrekking op 2023 en verder en worden onder de tabel toegelicht.

Bijlage 2 bevat het integrale overzicht van de decentralisatie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen over de periode 2023 tot en met 2028. In de bijlagen 6, 13 en 16 kunt u zien hoe alle decentralisatie-uitkeringen in de verschillende uitkeringsjaren over de provincies zijn verdeeld.

Tabel 3.2.1 Mutaties decentralisatie-uitkeringen 2023 - 2028 (bedragen in duizenden euro's)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
stand meicirculaire 2023	55.968	53.009	51.334	51.334	22.456	22.206
Mutaties deze circulaire						
1) Regionale Energie Strategieën		2.619	2.619	2.619	2.619	2.619
2) Verkeersveiligheid	1.185	1.185	1.185	1.185	1.185	1.185
3) Amendement Friese taal	200					
4) Veilig wonen	85	85	85	85		
stand deze circulaire	57.438	56.898	55.223	55.223	26.260	26.010

Toelichting tabel 3.2.1

1. Regionale Energie Strategieën

Een belangrijke mijlpaal in het Klimaatakkoord op weg naar 2030 is het opstellen, beleidsmatig verankeren en uitvoeren van de Regionale Energie Strategieën (RES). Voor de ondersteuning van dit belangrijke proces zijn destijds door het Rijk middelen beschikbaar gesteld aan de RES-regio's

voor drie jaar tot eind 2021. Voor 2022 is afgelopen jaar een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld (zie [paragraaf 3.2-2](#) van de meicirculaire 2022). Voor 2023 heeft het kabinet voor de provincies eerder eenmalig aanvullend € 2,6 miljoen beschikbaar gesteld (zie [paragraaf 3.2-1](#) van de meicirculaire 2023). Aangezien het RES-traject nog een doorlooptijd kent tot 2030 is er ook voor de komende jaren geld gereserveerd voor de ondersteuning van dit proces. Vanaf 2024 wordt er structureel € 2,6 miljoen beschikbaar gesteld. De middelen zijn op basis van een aantal criteria (aantal deelnemende overheden, landoppervlak en inwoners) verdeeld over de regio's. De verdeling over de provincies voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in de bijlagen 13 en 16 van deze circulaire.

2. Verkeersveiligheid

De Wet tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 is in 2023 in werking getreden. De wet bepaalt dat lidstaten procedures moeten uitvoeren op autosnelwegen en autowegen ter verbetering van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur. Alle provincies hebben wegen in beheer die onder deze scope vallen. Met deze decentralisatie-uitkering worden provincies in staat gesteld tot het uitvoeren van deze verkeersveiligheidsprocedures ter bevordering van de verkeersveiligheid op auto(snel)wegen. Zij ontvangen hiervoor vanaf 2023 structureel € 1,2 miljoen.

De verdeling van de decentralisatie-uitkering vindt plaats op basis van het areaal in aantal kilometers autosnelweg en autoweg in beheer bij een provincie.

De verdeling per provincie is opgenomen in de bijlagen 6, 13 en 16 van deze circulaire.

3. Amendement Friese taal

Op basis van het amendement van der Molen² wordt er in 2023 in totaal € 200.000 beschikbaar gesteld aan de provincie Friesland. De middelen zijn bedoeld als bijdrage voor de curriculumherziening voor de Friese taal en het verbeteren van de basiskwaliteit (lezen en schrijven) van het Fries.

4. Veilig Wonen

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 wordt de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom geëxpliciteerd met een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Bij de advisering zal een breder pakket van preventieve maatregelen worden gehanteerd, waaronder fysieke, elektronische en digitale maatregelen. Provincies dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Vanuit het programma Weerbaar Bestuur wordt hier een tegemoetkoming van circa € 7.000 per provincie per jaar tegenover gesteld. In totaal gaat het om € 85.000 voor alle provincies per jaar voor de periode 2023-2026.

De verdeling per provincie is opgenomen in de bijlagen 6, 13 en 16 van deze circulaire.

² [Kamerstukken II, 2022-2023, 36 200 VII, nr. 60](#)

4 Overige mededelingen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de provinciefinanciën. Paragraaf 4.2 bevat mededelingen over het provinciefonds die zowel betrekking hebben op de algemene uitkering als op de decentralisatie-uitkeringen. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de provinciefinanciën.

4.2 Provinciefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Provinciefondstotalen

Tabel 4.2.1 bevat een overzicht van de provinciefondstotalen 2023–2028. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 bij elkaar gebracht.

Tabel 4.2.1 Provinciefondstotalen 2023-2028 (bedragen in duizenden euro's)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering	3.050.517	3.283.650	3.348.903	3.232.009	3.370.418	3.508.925
Decentralisatie-uitkeringen	57.438	56.898	55.223	55.223	26.260	26.010
Totaal	3.107.955	3.340.548	3.404.126	3.287.232	3.396.678	3.534.935

Bevoorschotting

De bedragen 2023 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf 2 oktober 2023. Tot dat tijdstip is de bevoorschotting gebaseerd op de meicirculaire 2023.

De termijnbedragen 2023 staan in bijlage 8. De voorschotbedragen 2023 zoals opgenomen in deze bijlage zullen, conform de decembercirculaire 2023, op 11 december 2023 (termijn 50) aan de geactualiseerde omvang en verdeling van het provinciefonds worden aangepast. U wordt hierover geïnformeerd in de decembercirculaire 2023. De termijnbedragen in bijlage 8 gelden tot en met 4 december 2023 (termijn 49). De betalingen van de voorschotten vinden plaats op de door de provincies aangegeven rekeningen.

In bijlage 15 treft u de voorschotbedragen over 2024 aan zoals die voor de eerste maal per valutadatum 8 januari 2024 betaalbaar worden gesteld.

Voor de volledigheid: aan de berekening van de voorschotten kunnen geen rechten worden ontleend voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen.

Nominale ontwikkelingen

De algemene uitkering is via het accres afhankelijk van de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven ARU waarin rekening is gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee is de algemene uitkering in de meerjarenraming uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen. De decentralisatie-uitkeringen kennen geen correctie voor loon- en prijsontwikkelingen en betreffen nominale bedragen. De decentralisatie-uitkeringen tellen wel mee in de grondslag voor de berekening van het accres.

Het is van belang dat provincies in hun ramingen rekening houden met de loon- en prijsontwikkelingen. Om provincies die niet beschikken over eigen loon- en prijsindexen te faciliteren bij het omgaan met loon- en prijsontwikkelingen is tabel 4.2.2 opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het [CPB](#).

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2024 en CEP 2023**

mutaties per jaar in %	2023	2024	2025	2026	2027	2028***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	6,2	3,3	2,8	2,7	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	6,1	3,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,0	3,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid	4,0	6,7	5,8	4,8	4,2	4,2
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	3,5	6,3	5,4	4,5	3,9	3,9
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	4,8	3,0	1,9	1,9	1,9	1,9
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	5,9	3,5	1,6	1,6	1,6	1,6

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: <https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel>

** 2024 is op basis van de MEV 2024, 2023 en 2025 - 2027 is op basis van de CEP 2023

*** cijfers 2027 zijn doorgetrokken naar 2028

4.3 Provinciale opcenten motorrijtuigenbelasting

Ingevolge de Provinciewet, artikel 222, tweede lid, bedraagt het aantal opcenten motorrijtuigenbelasting dat provincies mogen heffen voor de belastingtijdvakken die na 31 december 2023 aanvangen ten hoogste (afgerond) 138.3%. Op grond van artikel 222, vierde lid van de Provinciewet wordt dit aantal jaarlijks aangepast met de tabelcorrectiefactor, bedoeld in artikel 10.2 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001. Formeel vindt de vaststelling van het nieuwe maximum van het aantal te heffen provinciale opcenten motorrijtuigenbelasting voor de belastingtijdvakken die na 31 december 2023 aanvangen plaats in december 2023, bij een ministeriële regeling van de Minister van Financiën waarmee de jaarlijkse belastingtarieven worden aangepast aan de prijsontwikkeling.

De tabelcorrectiefactor per 1 januari 2024, bedoeld in artikel 10.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001, is echter al wel bepaald en bedraagt 1,099. Dit betekent dat het aantal opcenten motorrijtuigenbelasting dat provincies mogen heffen voor de belastingtijdvakken die na 31 december 2023 aanvangen ten hoogste (afgerond) **138,3%** bedraagt ($1,099 \times 125,8\%^3$).

4.4 Integraal overzicht financiën provincies

In oktober zal de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor het eerst het Integraal Overzicht Financiën Provincies naar beide Kamers sturen. Het overzicht zal ingaan op de financiële positie, inkomsten, uitgaven en de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoording van provincies over 2022.

4.5 Website provinciefinanciën www.findo.nl

De gegevens in de online database met informatie over de financiën van decentrale overheden (www.findo.nl) worden op regelmatige basis geactualiseerd.

³ 125,8% = provinciale opcenten 2023 (zie [paragraaf 4.3](#) van de septembercirculaire 2022)

De Iv3-data, zoals die door gemeenten en provincies zijn aangeleverd bij het Centraal Bureau voor de statistiek (CBS), en informatie over de financiële kengetallen zijn bijgewerkt tot en met de begroting van 2023 en de jaarrekening van 2022. De originele begrotingen en jaarstukken van gemeenten en provincies tot en met 2021 (jaarrekeningen) en 2023 (begrotingen) zijn aan de website toegevoegd. In het najaar worden de originele jaarrekeningen over 2022 toegevoegd. Door deze informatie en openbare documenten op één plaats beschikbaar te stellen, wil het ministerie van BZK bijdragen aan de transparantie en openbaarheid van de financiën van decentrale overheden.

Bijlagen

Bijlage 1 Ontwikkeling algemene uitkering 2023-2028

Ontwikkeling algemene uitkering 2023-2028 (bedragen in duizenden euro's)						
Uitkeringsjaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Uitkeringen voorafgaand jaar	2.757.786	3.050.517	3.283.650	3.348.903	3.232.009	3.370.418
algemene mutaties						
Accres tranche 2022 (incidenteel)	7.148	-7.148				
Accres tranche 2022 (structureel)	7.148			-7.148		
Accres	234.000	375.296	188.576	-150.424	139.984	138.507
Plafond BTW-compensatiefonds	33.873	-110.997				
Opschalingskorting (coalitieakkoord)	10.000	10.000	10.000	-40.000		
Financieringssystematiek					80.000	
Generieke Digitale Infrastructuur	-1.480	740				
Minder provincies	-10.000	-10.000	-10.000			
Eenmalige rijksbijdrage				80.000	-80.000	
Onderzoeksbudget provinciefonds	84					
Projecten verkeer en vervoer	6.187					
taakmutaties						
Wet Open Overheid (structureel)	677	677	677	678		
Wet Open Overheid (incidenteel)	187				-1.575	
Programma Natuur	500	-18.798				
Opcenten MRB (coalitieakkoord)			-124.000			
Bodembescherming		-1.427				
Cyberweerbaarheid	-803					
Uitvoeringskosten PAS meldingen	4.085	-4.085				
Aanvalsplan grutto	1.125	-1.125				
stand deze circulaire	3.050.517	3.283.650	3.348.903	3.232.009	3.370.418	3.508.925

Bijlage 2 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2023–2028

Overzicht van decentralisatie-uitkeringen (bedragen in duizenden euro's)

Uitkeringsjaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Vindplaats
Waddenfonds	28.878	28.878	28.878	28.878			juncirc. 2012, § 3.9
Monumentenzorg	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	sepcirc. 2017, H3
Regionale Energie Strategieën	2.619	2.619	2.619	2.619	2.619	2.619	sepcirc. 2023, H3
Fryske Akademie	1.559	1.559	1.559	1.559	1.559	1.559	sepcirc. 2020, H3
Verkeersveiligheid	1.185	1.185	1.185	1.185	1.185	1.185	sepcirc. 2023, H3
Drugsdumpingen	1.000	1.000					sepcirc. 2020, H3
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	675	675					sepcirc. 2020, H3
Na-ijlende effecten mijnbouw	647	647	647	647	647	647	deccirc. 2021, H3
Hergebruik stedelijk afvalwater	250	250	250	250	250		meircirc. 2023, H3
Amendement Friese taal	200						sepcirc. 2023, H3
Wet gebruik Friese taal	150						meircirc. 2020, H3
Fries in het MBO	100						meircirc. 2022, H3
Veilig wonen	85	85	85	85			sepcirc. 2023, H3
Gebiedsbiografie Noord-Holland	41						meircirc. 2023, H3
DINGtiid	29						meircirc. 2021, H3
Natuurtop	20						meircirc. 2023, H3
Totaal decentralisatie-uitkeringen	57.438	56.898	55.223	55.223	26.260	26.010	

Bijlage 3 Bedragen per eenheid 2023

Overzicht verdeelmaatstaven en bedragen per eenheid 2023

Uitkeringsfactor	1,291
Maatstaf	Bedrag per eenheid 2023
Inwoners	166,74
Miljoenen inwoners	-17,82
Inwoners landelijk gebied	64,47
Inwoners vervoerregio	-91,35
Aandeel binnenwater	3,05
Oeverlengte	436,77
Opcenten MRB	-65,90
Rendement eigen vermogen	per provincie verschillend, zie bijlage 7
Provinciespecifiek vast bedrag	per provincie verschillend, zie bijlage 4

Bijlage 4 Overzicht provinciespecifieke vaste bedragen 2023

	Provinciespecifiek vast bedrag 2023	Mutatie Programma Natuur	Provinciespecifiek vast bedrag 2023
	meicirc 2023	deze circulaire	deze circulaire
Groningen	54.076.392,46	162.330,50	54.238.722,96
Fryslân	46.362.453,63	378.865,88	46.741.319,51
Drenthe	48.235.136,16	378.503,26	48.613.639,42
Overijssel	34.806.415,15	485.944,41	35.292.359,56
Gelderland	71.233.014,35	462.465,40	71.695.479,75
Utrecht	53.212.760,78	206.330,72	53.419.091,50
Noord-Holland	50.827.662,79	334.398,06	51.162.060,85
Zuid-Holland	52.110.322,65	286.965,71	52.397.288,36
Zeeland	45.522.941,75	164.330,75	45.687.272,50
Noord-Brabant	47.783.373,94	482.228,87	48.265.602,81
Limburg	45.776.532,90	205.540,18	45.982.073,08
Flevoland	49.534.313,19	167.147,05	49.701.460,24

NB De bedragen in deze tabel zijn zoals gebruikelijk gepresenteerd exclusief uitkeringsfactor

Bijlage 5 Volumina maatstaven 2023

Volumina 2023

	Inwoners	Miljoenen inwoners	Inwoners landelijk gebied	Inwoners vervoerregio	Aandeel binnenwater	Oeverlengte	Opcenten motorrijtuigen belasting	Rendement eigen vermogen	Provinciespecifiek vast bedrag
Groningen	596.075	355.305	314.680	0	1.804.454	60.336	670.846,39	1	1
Fryslân	659.551	435.008	441.190	0	2.464.979	111.594	840.229,89	1	1
Drenthe	502.051	252.055	337.640	0	879.960	53.676	670.652,17	1	1
Overijssel	1.184.333	1.402.645	539.100	0	3.664.752	72.489	1.479.349,19	1	1
Gelderland	2.133.708	4.552.710	951.140	0	7.461.726	82.162	2.619.354,84	1	1
Utrecht	1.387.643	1.925.553	334.800	0	6.725.362	74.159	1.829.974,81	1	1
Noord-Holland	2.952.622	8.717.977	532.520	1.632.417	16.822.048	169.578	3.409.425,63	1	1
Zuid-Holland	3.804.906	14.477.310	555.930	2.450.941	51.494.934	194.636	3.933.124,35	1	1
Zeeland	391.124	152.978	251.570	0	2.137.059	40.311	524.908,87	1	1
Noord-Brabant	2.626.210	6.896.979	1.015.000	0	9.444.323	89.305	3.525.990,10	1	1
Limburg	1.128.367	1.273.212	530.960	0	3.479.283	29.270	1.441.687,34	1	1
Flevoland	444.701	197.759	143.240	0	3.046.880	38.793	675.182,48	1	1
Totaal	17.811.291	40.639.491	5.947.770	4.083.358	109.425.760	1.016.309	21.620.726,06	12	12

Bijlage 6 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2023 per provincie

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2023

	Monu- mentenzorg	Waddenfonds	Na-ijlende effecten mijnbouw	Wet gebruik Friese taal	Fryske Akademie	Drugs- dumpingen
Groningen	1.083.818	9.626.000	0	0	0	9.872
Fryslân	1.348.915	9.626.000	0	150.000	1.559.000	9.872
Drenthe	738.935	0	0	0	0	17.358
Overijssel	1.658.409	0	0	0	0	28.588
Gelderland	2.680.834	0	0	0	0	135.271
Utrecht	2.292.840	0	0	0	0	34.203
Noord-Holland	2.562.441	9.626.000	0	0	0	49.176
Zuid-Holland	2.326.942	0	0	0	0	116.555
Zeeland	913.307	0	0	0	0	30.460
Noord-Brabant	2.325.655	0	0	0	0	380.455
Limburg	1.938.949	0	647.000	0	0	176.447
Flevoland	<u>128.955</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>11.743</u>
Totaal	20.000.000	28.878.000	647.000	150.000	1.559.000	1.000.000

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2023 (vervolg)

	Versterking Omgevingsveiligheids- diensten	DINGtiid	Fries in het MBO	Regionale Energie Strategieën	Hergebruik stedelijk afvalwater	Gebiedsbiografie Noord-Holland
Groningen	30.000	0	0	0	20.833	0
Fryslân	26.000	29.000	100.000	0	20.833	0
Drenthe	17.000	0	0	423.873	20.833	0
Overijssel	42.000	0	0	855.529	20.833	0
Gelderland	78.000	0	0	0	20.833	0
Utrecht	32.000	0	0	0	20.833	0
Noord-Holland	76.000	0	0	1.054.702	20.833	41.000
Zuid-Holland	168.000	0	0	0	20.833	0
Zeeland	31.000	0	0	0	20.833	0
Noord-Brabant	114.000	0	0	0	20.833	0
Limburg	50.000	0	0	0	20.833	0
Flevoland	<u>11.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>284.664</u>	<u>20.833</u>	<u>0</u>
Totaal	675.000	29.000	100.000	2.618.768	249.996	41.000

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2023 (vervolg)

	Natuurtop	Verkeers- veiligheid	Amendement Friese taal	Veilig wonen	Totaal
Groningen	0	129.039	0	7.062	10.906.624
Fryslân	0	175.525	200.000	7.062	13.252.207
Drenthe	0	124.230	0	7.062	1.349.291
Overijssel	0	36.868	0	7.062	2.649.289
Gelderland	0	100.186	0	7.062	3.022.186
Utrecht	0	12.022	0	7.062	2.398.960
Noord-Holland	0	134.650	0	7.062	13.571.864
Zuid-Holland	0	12.022	0	7.062	2.651.414
Zeeland	0	144.267	0	7.062	1.146.929
Noord-Brabant	0	64.920	0	7.062	2.912.925
Limburg	0	93.774	0	7.062	2.934.065
Flevoland	<u>20.000</u>	<u>157.091</u>	<u>0</u>	<u>7.062</u>	<u>641.348</u>
Totaal	20.000	1.184.595	200.000	84.744	57.437.103

Bijlage 7 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2022

Verdeling provinciefondsuitkeringen 2023

	Uitkeringsbasis	Algemene uitkering bruto (kolom 1 * uf)	OEM / vermogen	MRB-capaciteit	Algemene uitkering netto (kolom 2 t/m 4)	Decentralisatie- uitkeringen	Totale uitkeringen provinciefonds (kolom 5 en 6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Groningen	199.440.692	257.554.441	-8.803.660	-44.208.777	204.542.004	10.906.624	215.448.628
Fryslân	233.665.627	301.751.961	-15.806.425	-55.371.150	230.574.386	13.252.207	243.826.593
Drenthe	175.729.598	226.934.323	-3.364.478	-44.195.978	179.373.867	1.349.291	180.723.158
Overijssel	285.367.201	368.518.526	-28.769.476	-97.489.112	242.259.938	2.649.289	244.909.227
Gelderland	466.304.816	602.178.396	-57.073.141	-172.615.484	372.489.771	3.022.186	375.511.957
Utrecht	324.968.667	419.659.210	-6.786.948	-120.595.340	292.276.922	2.398.960	294.675.882
Noord-Holland	398.712.004	514.890.146	-18.256.839	-224.681.149	271.952.158	13.571.864	285.524.022
Zuid-Holland	482.859.712	623.557.116	-2.481.924	-259.192.895	361.882.297	2.651.414	364.533.711
Zeeland	148.520.604	191.797.073	-10.021.375	-34.591.495	147.184.203	1.146.929	148.331.132
Noord-Brabant	496.503.672	641.176.704	-46.093.443	-232.362.748	362.720.513	2.912.925	365.633.438
Limburg	269.064.411	347.465.370	-23.792.099	-95.007.196	228.666.075	2.934.065	231.600.140
Flevoland	<u>155.798.125</u>	<u>201.195.145</u>	<u>-105.754</u>	<u>-44.494.525</u>	<u>156.594.866</u>	<u>641.348</u>	<u>157.236.214</u>
Totaal	3.636.935.131	4.696.678.411	-221.355.562	-1.424.805.849	3.050.517.000	57.437.102	3.107.954.102

Bijlage 8 Bevoorschotting 2023

Bevoorschotting uitkeringsjaar 2023

	Verleende voorschotten termijn 1 t/m 39			Te verlenen voorschotten termijn 40 t/m 50		
	<i>Algemene uitkering</i>	<i>Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds*</i>	<i>Algemene uitkering</i>	<i>Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds**</i>
Groningen	157.076.660	8.396.050	165.472.710	47.465.344	2.510.574	49.975.918
Fryslân	176.740.317	10.033.348	186.773.665	53.834.069	3.218.859	57.052.928
Drenthe	137.532.772	844.051	138.376.823	41.841.095	505.240	42.346.335
Overijssel	184.475.577	1.823.315	186.298.892	57.784.361	825.974	58.610.335
Gelderland	284.066.146	2.268.682	286.334.828	88.423.625	753.504	89.177.129
Utrecht	223.197.676	1.851.343	225.049.019	69.079.246	547.617	69.626.863
Noord-Holland	207.593.126	10.209.407	217.802.533	64.359.032	3.362.457	67.721.489
Zuid-Holland	276.666.156	2.048.254	278.714.410	85.216.141	603.160	85.819.301
Zeeland	112.814.559	771.602	113.586.161	34.369.644	375.327	34.744.971
Noord-Brabant	275.940.626	2.210.962	278.151.588	86.779.887	701.963	87.481.850
Limburg	174.715.606	2.204.956	176.920.562	53.950.469	729.109	54.679.578
Flevoland	118.668.875	294.632	118.963.507	37.925.991	346.716	38.272.707
Totaal	2.329.488.096	42.956.602	2.372.444.698	721.028.904	14.480.500	735.509.404

* De bedragen in deze kolom zijn gelijk aan 26 maal het totale bevoorschottingsbedrag uit de septembercirculaire 2022 plus 13 maal het bedrag uit de meicirculaire 2023.

** De bedragen zijn het verschil van de overeenkomstige bedragen in bijlage 7 en deze bijlage.

Te verlenen voorschotten op de uitkeringen over 2023 vanaf 2 oktober 2023 (termijn 40 t/m 49*)

	<i>Algemene uitkering</i>	<i>Decentralisatie- uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds</i>
Groningen	4.315.031	228.234	4.543.265
Fryslân	4.894.006	292.624	5.186.630
Drenthe	3.803.736	45.931	3.849.667
Overijssel	5.253.124	75.089	5.328.213
Gelderland	8.038.511	68.500	8.107.011
Utrecht	6.279.931	49.783	6.329.714
Noord-Holland	5.850.821	305.678	6.156.499
Zuid-Holland	7.746.922	54.833	7.801.755
Zeeland	3.124.513	34.121	3.158.634
Noord-Brabant	7.889.081	63.815	7.952.896
Limburg	4.904.588	66.283	4.970.871
Flevoland	3.447.817	31.520	<u>3.479.337</u>
Totaal	65.548.081	1.316.411	66.864.492

* De bedragen in deze bijlage zijn gelijk aan de bedragen in bijlage 8 gedeeld door 11.

Bijlage 9 Berekening provinciale opbrengst per opcent MRB 2023

Provinciale opbrengst per opcent MRB voor uitkeringsjaar 2023

	(1) <i>Opbrengst opcenten MRB 2023 Prognose</i>	(2) <i>Opcenten 2023</i>	(3) <i>Opbrengst opcenten MRB 2023 per opcent (k.1 : k.2)</i>
Groningen	64.200.000	95,7	670.846,39
Fryslân	73.100.000	87,0	840.229,89
Drenthe	61.700.000	92,0	670.652,17
Overijssel	118.200.000	79,9	1.479.349,19
Gelderland	243.600.000	93,0	2.619.354,84
Utrecht	145.300.000	79,4	1.829.974,81
Noord-Holland	231.500.000	67,9	3.409.425,63
Zuid-Holland	376.400.000	95,7	3.933.124,35
Zeeland	43.200.000	82,3	524.908,87
Noord-Brabant	284.900.000	80,8	3.525.990,10
Limburg	116.200.000	80,6	1.441.687,34
Flevoland	<u>55.500.000</u>	82,2	<u>675.182,48</u>
Totaal	1.813.800.000		21.620.726,06

Bijlage 10 Bedragen per eenheid 2024

Overzicht verdeelmaatstaven en bedragen per eenheid 2024

Uitkeringsfactor	1,365
Maatstaf	Bedrag per eenheid 2024
Inwoners	166,74
Miljoenen inwoners	-17,82
Inwoners landelijk gebied	64,47
Inwoners vervoerregio	-91,35
Aandeel binnenwater	3,05
Oeverlengte	436,77
Opcenten MRB	-65,90
Rendement eigen vermogen	per provincie verschillend, zie bijlage 14
Provinciespecifiek vast bedrag	per provincie verschillend, zie bijlage 11

Bijlage 11 Overzicht provinciespecifieke vaste bedragen 2024

	Provinciespecifiek vast bedrag 2024	Mutatie Programma Natuur	Provinciespecifiek vast bedrag 2024
	meicirculaire	deze circulaire	deze circulaire
Groningen	53.296.486,86		53.296.486,86
Fryslân	44.502.773,81		44.502.773,81
Drenthe	46.793.462,85		46.793.462,85
Overijssel	32.882.994,80		32.882.994,80
Gelderland	69.306.565,87		69.306.565,87
Utrecht	52.144.091,45		52.144.091,45
Noord-Holland	49.405.629,47		49.405.629,47
Zuid-Holland	50.416.250,92		50.416.250,92
Zeeland	45.117.694,06		45.117.694,06
Noord-Brabant	45.383.311,88		45.383.311,88
Limburg	45.101.280,55		45.101.280,55
Flevoland	48.858.796,54		48.858.796,54

NB De bedragen in deze tabel zijn zoals gebruikelijk gepresenteerd exclusief uitkeringsfactor

Bijlage 12 Volumina maatstaven 2024

Volumina 2024

	Inwoners	Miljoenen inwoners	Inwoners landelijk gebied	Inwoners vervoerregio	Aandeel binnenwater	Oeverlengte	Opcenten motorrijtuigen belasting	Rendement eigen vermogen	Provinciespecifiek vast bedrag
Groningen	596.075	355.305,000	314.680	0	1.804.454	60.336	674.871,47	1	1
Fryslân	659.551	435.008,000	441.190	0	2.464.979	111.594	845.271,27	1	1
Drenthe	502.051	252.055,000	337.640	0	879.960	53.676	674.676,08	1	1
Overijssel	1.184.333	1.402.645,000	539.100	0	3.664.752	72.489	1.488.225,29	1	1
Gelderland	2.133.708	4.552.710,000	951.140	0	7.461.726	82.162	2.635.070,97	1	1
Utrecht	1.387.643	1.925.553,000	334.800	0	6.725.362	74.159	1.840.954,66	1	1
Noord-Holland	2.952.622	8.717.977,000	532.520	1.632.417	16.822.048	169.578	3.429.882,18	1	1
Zuid-Holland	3.804.906	14.477.310,000	555.930	2.450.941	51.494.934	194.636	3.956.723,10	1	1
Zeeland	391.124	152.978,000	251.570	0	2.137.059	40.311	528.058,32	1	1
Noord-Brabant	2.626.210	6.896.979,000	1.015.000	0	9.444.323	89.305	3.547.146,04	1	1
Limburg	1.128.367	1.273.212,000	530.960	0	3.479.283	29.270	1.450.337,46	1	1
Flevoland	<u>444.701</u>	<u>197.759.000</u>	<u>143.240</u>	<u>0</u>	<u>3.046.880</u>	<u>38.793</u>	<u>679.233.57</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
Totaal	17.811.291	40.639.491,000	5.947.770	4.083.358	109.425.760	1.016.309	21.750.450,41	12	12

Bijlage 13 Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2024

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2024

	Monu- mentenzorg	Waddenfonds	Na-ijlende effecten mijnbouw	Fryske Akademie	Drugs- dumpingen	Versterking Omgevings- veiligheids- diensten
Groningen	1.083.818	9.626.000	0	0	9.872	30.000
Fryslân	1.348.915	9.626.000	0	1.559.000	9.872	26.000
Drenthe	738.935	0	0	0	17.358	17.000
Overijssel	1.658.409	0	0	0	28.588	42.000
Gelderland	2.680.834	0	0	0	135.271	78.000
Utrecht	2.292.840	0	0	0	34.203	32.000
Noord-Holland	2.562.441	9.626.000	0	0	49.176	76.000
Zuid-Holland	2.326.942	0	0	0	116.555	168.000
Zeeland	913.307	0	0	0	30.460	31.000
Noord-Brabant	2.325.655	0	0	0	380.455	114.000
Limburg	1.938.949	0	647.000	0	176.447	50.000
Flevoland	<u>128.955</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>11.743</u>	<u>11.000</u>
Totaal	20.000.000	28.878.000	647.000	1.559.000	1.000.000	675.000

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2024 (vervolg)

	Hergebruik stedelijk afvalwater	Regionale Energie Strategieën	Verkeers veiligheid	Veilig wonen	Totaal
Groningen	20.833	0	129.039	7.062	10.906.624
Fryslân	20.833	0	175.525	7.062	12.773.207
Drenthe	20.833	423.873	124.230	7.062	1.349.291
Overijssel	20.833	855.529	36.868	7.062	2.649.289
Gelderland	20.833	0	100.186	7.062	3.022.186
Utrecht	20.833	0	12.022	7.062	2.398.960
Noord-Holland	20.833	1.054.702	134.650	7.062	13.530.864
Zuid-Holland	20.833	0	12.022	7.062	2.651.414
Zeeland	20.833	0	144.267	7.062	1.146.929
Noord-Brabant	20.833	0	64.920	7.062	2.912.925
Limburg	20.833	0	93.774	7.062	2.934.065
Flevoland	<u>20.833</u>	<u>284.664</u>	<u>157.091</u>	<u>7.062</u>	<u>621.348</u>
Totaal	249.996	2.618.768	1.184.594	84.744	56.897.102

Bijlage 14 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2024

Verdeling provinciefondsuitkeringen 2024

	Uitkeringsbasis	Algemene uitkering bruto (kolom 1 * uf)	OEM / vermogen	MRB-capaciteit	Algemene uitkering netto (kolom 2 t/m 4)	Decentralisatie- uitkeringen	Totale uitkeringen provinciefonds (kolom 5 en 6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Groningen	198.498.456	271.017.681	-8.803.660	-44.474.030	217.739.991	10.906.624	228.646.615
Fryslân	231.427.082	315.976.417	-15.806.425	-55.703.377	244.466.615	12.773.207	257.239.822
Drenthe	173.909.422	237.445.313	-3.364.478	-44.461.154	189.619.681	1.349.291	190.968.972
Overijssel	282.957.836	386.333.365	-28.769.476	-98.074.047	259.489.842	2.649.289	262.139.131
Gelderland	463.915.902	633.402.467	-57.073.141	-173.651.177	402.678.149	3.022.186	405.700.335
Utrecht	323.693.667	441.951.583	-6.786.948	-121.318.912	313.845.723	2.398.960	316.244.683
Noord-Holland	396.955.573	541.978.918	-18.256.839	-226.029.236	297.692.843	13.530.864	311.223.707
Zuid-Holland	480.878.674	656.562.401	-2.481.924	-260.748.052	393.332.425	2.651.414	395.983.839
Zeeland	147.951.025	202.003.302	-10.021.375	-34.799.043	157.182.884	1.146.929	158.329.813
Noord-Brabant	493.621.381	673.960.516	-46.093.443	-233.756.924	394.110.149	2.912.925	397.023.074
Limburg	268.183.619	366.161.549	-23.792.099	-95.577.239	246.792.211	2.934.065	249.726.276
Flevoland	<u>154.955.461</u>	<u>211.566.732</u>	<u>-105.754</u>	<u>-44.761.492</u>	<u>166.699.486</u>	<u>621.348</u>	<u>167.320.834</u>
Totaal	3.616.948.099	4.938.360.244	-221.355.562	-1.433.354.683	3.283.649.999	56.897.102	3.340.547.101

Bijlage 15 Bevoorschotting 2024

Te verlenen voorschotten op de uitkeringen over 2024 vanaf 8 januari 2024 *

	<i>Algemene uitkering</i>	<i>Decentralisatie- uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds</i>
Groningen	4.354.800	218.132	4.572.932
Fryslân	4.889.332	255.464	5.144.796
Drenthe	3.792.394	26.986	3.819.380
Overijssel	5.189.797	52.986	5.242.783
Gelderland	8.053.563	60.444	8.114.007
Utrecht	6.276.914	47.979	6.324.893
Noord-Holland	5.953.857	270.617	6.224.474
Zuid-Holland	7.866.649	53.028	7.919.677
Zeeland	3.143.658	22.939	3.166.597
Noord-Brabant	7.882.203	58.259	7.940.462
Limburg	4.935.844	58.681	4.994.525
Flevoland	3.333.990	12.427	3.346.417
Totaal	65.673.001	1.137.942	66.810.943

* De bedragen in deze bijlage zijn gelijk aan de bedragen uit bijlage 14 van de circulaire gedeeld door 50, afgerond op hele euro's.

Bijlage 16 Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen

Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen

	Monumenten- zorg	Waddenfonds	Na-ijlende effecten mijnbouw	Fryske Akademie	Hergebruik stedelijk afvalwater	Regionale Energie Strategieën	Verkeers- veiligheid	Veilig wonen
	2025-2028	2025-2026	2025-2028	2025-2028	2025-2027	2025-2028	2025-2028	2025-2026
Groningen	1.083.818	9.626.000	0	0	20.833	0	129.039	7.062
Fryslân	1.348.915	9.626.000	0	1.559.000	20.833	0	175.525	7.062
Drenthe	738.935	0	0	0	20.833	423.873	124.230	7.062
Overijssel	1.658.409	0	0	0	20.833	855.529	36.868	7.062
Gelderland	2.680.834	0	0	0	20.833	0	100.186	7.062
Utrecht	2.292.840	0	0	0	20.833	0	12.022	7.062
Noord-Holland	2.562.441	9.626.000	0	0	20.833	1.054.702	134.650	7.062
Zuid-Holland	2.326.942	0	0	0	20.833	0	12.022	7.062
Zeeland	913.307	0	0	0	20.833	0	144.267	7.062
Noord-Brabant	2.325.655	0	0	0	20.833	0	64.920	7.062
Limburg	1.938.949	0	647.000	0	20.833	0	93.774	7.062
Flevoland	<u>128.955</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>20.833</u>	<u>284.664</u>	<u>157.091</u>	<u>7.062</u>
Totaal	20.000.000	28.878.000	647.000	1.559.000	249.996	2.618.768	1.184.594	84.744

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BFR/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

September 2023